

V Bruseli 4. mája 2026
(OR. en)

8823/26

ENER 212
FISC 157
ECOFIN 560
COMPET 515
ENV 442
IND 300

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. apríla 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2026) 2851 final
Predmet:	ODPORÚČANIE KOMISIE z 30. 4. 2026 o riadení rizika dodávateľov

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2026) 2851 final.

Príloha: C(2026) 2851 final

V Bruseli 30. 4. 2026
C(2026) 2851 final

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 30. 4. 2026

o riadení rizika dodávateľov

{SWD(2026) 126 final}

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 30. 4. 2026

o riadení rizika dodávateľov

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) Počas krízy cien energie v rokoch 2021 až 2022 viedla značná nestabilita v sektore elektrickej energie k bankrotom dodávateľov, čo malo značný vplyv na spotrebiteľov. Ak dodávatelia nedokážu primerane zaistiť svoje portfóliá elektriny, výkyvy veľkoobchodných cien ich môžu vystaviť finančným ťažkostiam, čo môže viesť k bankrotu a presunu rizika a nákladov na spotrebiteľov a iných účastníkov trhu. Na ochranu spotrebiteľov pred takýmito dôsledkami je nevyhnutné, aby dodávatelia ponúkajúci zmluvy s pevnou cenou mali vhodné stratégie zaistenia primerané ich prístupu k výrobe, kapitalizácii, expozícii voči veľkoobchodnej volatilita, veľkosti a trhovej pozícii.
- (2) Pojem „zaistenie“ znamená nákupnú stratégiu alebo finančnú stratégiu, ktorá má zmierniť riziko nepriaznivých cenových výkyvov na trhoch s energiou. Dodávatelia môžu účinným zaistením stabilizovať náklady na obstarávanie, chrániť sa pred volatilitou veľkoobchodného trhu a ponúknuť spotrebiteľom stabilné a predvídateľné maloobchodné ceny. V prípade dodávateľov s veľkými portfóliami zmlúv s pevnou cenou je nevyhnutné zaistenie proti zmenám cien počas celého trvania zmluvy a zároveň zohľadnenie zmien vo vzore spotreby.
- (3) Hoci zaistenie môže viesť k zvýšeniu nákladov, bezpečnosť, ktorú poskytuje, je oveľa cennejšia, keďže zlyhania v rámci sektora môžu zvýšiť náklady pre spotrebiteľov tým, že ohrozia preddavky spotrebiteľov a môžu viesť k nákladnejším alternatívam. Dodávatelia by preto mali preukázať, že ich stratégie sú v súlade s ich obchodnými modelmi a nepredstavujú neprimerané riziká pre spotrebiteľov, najmä prostredníctvom neprimeraných zaist'ovacích postupov. Očakáva sa, že hospodárska súťaž na trhu bude stimulovať optimalizáciu nákladov, čo zníži náklady pre spotrebiteľov. Udržanie silnej hospodárskej súťaže medzi maloobchodnými dodávateľmi je preto nevyhnutné na zmiernenie potenciálneho nárastu nákladov pre dodávateľov.
- (4) Hoci hlavnú zodpovednosť za stanovenie a preukázanie vhodnosti svojej stratégie zaistenia nesie dodávateľ, národné regulačné orgány majú právomoc a povinnosť túto zodpovednosť u dodávateľov presadzovať podľa článku 18a smernice (EÚ) 2019/944¹ zmenenej smernicou (EÚ) 2024/1711².

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1711 z 13. júna 2024, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii (Ú. v. EÚ L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

- (5) Účinným opatrením na posilnenie odolnosti a riadenia likvidity dodávateľov energie je stresové testovanie, ktorým je v tejto súvislosti simulácia, v ktorej sa hodnotí vplyv vopred stanovených rizikových faktorov. Vykonávanie stresových testov môže pomôcť zmerať finančnú odolnosť dodávateľa. Takéto stresové testy sa zahrnú a budú mať štruktúru podľa uváženia národných regulačných orgánov.
- (6) Finančné riziká, ktorým čelia dodávatelia energie, môžu úzko súvisieť so zložitou dynamikou medzi fyzickými a finančnými trhmi, najmä trhmi s derivátmi. Posilnená spolupráca medzi regulačnými orgánmi v oblasti energetiky, orgánmi prudenciálneho dohľadu a orgánmi finančného trhu môže pomôcť identifikovať medzisektorové zraniteľnosti, najmä v súvislosti s maržovými požiadavkami, požiadavkami na kolaterál a požiadavkami na likviditu pri obchodovaní s energetickými derivátmi.
- (7) Pre energetické spoločnosti je naďalej ťažké mať prístup k zaistovacím produktom na centralizovaných trhoch. Táto situácia znásobuje ich expozíciu voči výkyvom na trhu a zhoršujú ju diskusie na vnútroštátnej úrovni o uložení požiadaviek na zaistenie dodávateľom, čo môže zhoršiť trhové riziká pre energetické spoločnosti bez toho, aby sa zohľadnili ich osobitné okolnosti.
- (8) Hoci členské štáty majú pri vykonávaní článku 18a smernice (EÚ) 2019/944 určitú diskrečnú právomoc, v tomto odporúčaní by sa mali poskytnúť usmernenia o presadzovaní riadenia rizika zo strany dodávateľov s cieľom chrániť spotrebiteľov pred rizikami dodávateľov a energetickými cenovými šokmi,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Odporúča sa, aby členské štáty prijali tieto opatrenia:

Transpozícia

1. Pri transpozícii článku 18a ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944 by členské štáty mali určiť nezávislý národný regulačný orgán, ktorý bude plniť úlohu presadzovania. **Odporúča sa, aby členské štáty prideliли úlohu presadzovania regulačnému orgánu alebo inému podobnému nezávislému orgánu so silným mandátom v oblasti ochrany spotrebiteľa**, aby presadzoval prudenciálne opatrenia voči dodávateľom, čím sa zabezpečí účinný dohľad a ochrana záujmov spotrebiteľov.
2. **Delegovať podrobné vykonávanie a presadzovanie povinnosti dodávateľov** mať zavedené vhodné stratégie zaistenia, ako aj povinnosti prijať všetky primerané opatrenia na obmedzenie rizika výpadku dodávok **na určený orgán**. Členské štáty môžu na tento účel stanoviť všeobecné kritériá za predpokladu, že je to v súlade s nezávislosťou národných regulačných orgánov, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2019/944.
3. **Zohľadniť, že vhodné stratégie zaistenia možno v zásade zabezpečiť všeobecnými pravidlami dohľadu** bez toho, aby bolo potrebné podrobné preskúmanie pozícií alebo stratégií každého dodávateľa. **Na ďalšie posúdenie týchto stratégií zaistenia sa odporúčajú nástroje, ako sú stresové testy a požiadavky pre dodávateľov na podávanie správ**. Členské štáty by mali zaviesť všeobecné pravidlá pre dodávateľov, ktoré umožňujú dohľad bez toho, aby bola ohrozená ich obchodná sloboda.

4. **Umožniť národným regulačným orgánom určiť vhodný rámec presadzovania** vrátane pravidelných cyklov podávania správ a stresového testovania, ktorý bude primeraný veľkosti trhu, druhu dodávateľa a expozícii voči riziku.
5. **Stanoviť dodávateľom povinnosť zaviesť vhodné stratégie zaistenia** a prijať všetky primerané opatrenia na minimalizáciu svojho rizika zlyhania a obmedzenie účinkov presahovania na finančný systém. To môže zahŕňať zavedenie prudenciálnych licenčných kritérií, prahových hodnôt finančnej solventnosti alebo opatrení v oblasti likvidity, ktoré národným regulačným orgánom umožnia posúdiť nákupné stratégie a stratégie riadenia rizika dodávateľov.
6. **Povzbudzovať dodávateľov, aby využívali rôzne dostupné zaist'ovacie nástroje** vrátane forwardových zmlúv, futures a zmlúv o nákupe elektriny.
7. **Uľahčiť účasť energetických spoločností a menších účastníkov trhu zjednodušením prístupu k zaist'ovacím produktom**, podporou mechanizmov agregácie, partnerského obchodovania a kooperatívnych zmlúv o nákupe elektriny v súlade s pravidlami Únie v oblasti hospodárskej súťaže a v súlade s odporúčaním Komisie C(2026) 2850 týkajúcim sa podpory rozvoja energetických spoločností a maximalizácie potenciálu vlastnej spotreby³.

Hlavné zásady presadzovania

8. **Zabezpečiť, aby stratégie zaistenia** vypracované a vykonávané dodávateľmi zohľadňovali prístup dodávateľov k ich vlastným výrobným spôsobilostiam a ich kapitalizáciu, ako aj ich expozíciu voči výkyvom cien na veľkoobchodnom trhu, veľkosť dodávateľa a takisto štruktúru trhu a dostupnosť likvidity.
9. **Brat' na vedomie, že vhodné stratégie zaistenia sa líšia v závislosti od druhu dodávateľa a vnútroštátneho kontextu.** Členské štáty by mali zabezpečiť, aby dodávatelia preukázali primeranosť svojho prístupu vzhľadom na svoj obchodný model a aby národné regulačné orgány pri presadzovaní uplatňovali flexibilitu.
10. **Povzbudzovať národné regulačné orgány, aby podporovali prijatie účinných stratégií riadenia rizika medzi dodávateľmi s cieľom zmierniť účinky cenovej volatility** na dodávateľa a systém ako celok a brali pri tom na vedomie, že úplné zaistenie nemusí byť vždy potrebné. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby národné regulačné orgány umožnili čiastočné zaistenie, ak dodávatelia vedia preukázať rovnocennú odolnosť prostredníctvom výrobných aktív, likvidných rezerv alebo iných záruk. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby väčší dodávatelia s významnými portfóliami s pevnou cenou udržiavali primerané zaist'ovacie krytie s cieľom minimalizovať systémové riziká.
11. **Poskytnúť národným regulačným orgánom potrebné právomoci**, aby mohli špecifikovať, monitorovať a presadzovať povinnosti v oblasti zaistenia a zároveň zachovať flexibilitu dodávateľov pri navrhovaní prístupov k riadeniu rizika, ktoré účinne znižujú expozíciu voči volatilitě.
12. **Povzbudzovať národné regulačné orgány a dodávateľov, aby v prípadoch, keď je to možné, vykonávali pravidelné alebo ad hoc stresové testy** simulujúce nepriaznivé trhové podmienky s cieľom posúdiť likviditu a solventnosť dodávateľov a ich expozíciu voči riziku. Trvanie a rozsah takýchto simulácií by sa mali určiť na vnútroštátnej úrovni, napríklad v šesťmesačných alebo dvanásťmesačných horizontoch.

³ ODPORÚČANIE KOMISIE týkajúce sa podpory rozvoja energetických spoločností a maximalizácie potenciálu vlastnej spotreby – C(2026) 2850.

13. **Členské štáty by mali zriadiť systémy na prijímanie primeraných preventívnych opatrení s cieľom pripraviť sa na riadny odchod z trhu** v súlade s ustanovením o dodávateľovi poslednej inštancie uvedeným v článku 27a smernice (EÚ) 2019/944⁴. V prípade ťažkostí alebo zlyhania dodávateľa by členské štáty mali zabezpečiť jasný a transparentný proces medzi príslušnými orgánmi a dodávateľmi (poslednej inštancie). Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia okamžite a v jednoduchom jazyku informovaní o kontinuite dodávok, aktivácii systému dodávateľa poslednej inštancie a všetkých zmenách zmluvných podmienok.

Zabezpečenie účinného a jednoduchého podávania správ

14. **Povzbudzovať národné regulačné orgány, aby zaviedli primerané a používateľsky ústretové povinnosti týkajúce sa podávania správ pre dodávateľov**, ktoré by podľa možnosti vychádzali z existujúcich licenčných rámcov. Na zabezpečenie účinnosti a transparentnosti by sa mali používať digitálne nástroje na podávanie správ. Členské štáty by takisto mali povzbudzovať národné regulačné orgány, aby každé podávanie správ zosúlادili s povinnosťami týkajúcimi sa údajov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011⁵, a najmä článku 8 uvedeného nariadenia.
15. **Zabezpečiť, aby národné regulačné orgány prijali stratégie preskúmania prispôbené vnútroštátnym trhom**, či už prostredníctvom komplexných posúdení, skupinových kontrol alebo monitorovania založeného na riziku, pričom zohľadnia veľkosť dodávateľa, zložitosť portfólia a prístup k výrobe alebo likvidite. Členské štáty by mali takisto povzbudzovať národné regulačné orgány, aby zaviedli cykly podávania správ s cieľom zvýšiť predvídateľnosť pre daný sektor, pričom by mali zväžiť intervaly, ktoré sú čo najviac v súlade s regulačnými potrebami a činnosťami v sektore.
16. **Zabezpečiť, aby národné regulačné orgány vo svojich stratégiách presadzovania práva zaobchádzali so všetkými dodávateľmi spravodlivo a rovnocenne**. Stratégie preskúmania, najmä prístupy založené na riziku, by sa mali riadiť jasnými, vopred stanovenými kritériami, aby sa zabezpečila transparentnosť, predvídateľnosť a konzistentnosť, a mali by zaistiť rovnaké podmienky a zároveň uplatňovať požiadavky úmerne veľkosti a rizikovému profilu dodávateľa.

⁴ Článok 27a, smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>).

17. **Povzbudzovať národné regulačné orgány, aby** v reakcii na vývoj na trhu **často preskúmavali a aktualizovali rámce podávania správ a dohľadu**. Členské štáty by mali podporovať spoluprácu s národnými centrálnymi bankami, finančnými regulačnými orgánmi a príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom zvýšiť súdržnosť a zabezpečiť, aby bol prudenciálny dohľad naďalej spoľahlivý a dôveryhodný. Podporuje sa výmena osvedčených postupov medzi regulačnými orgánmi EÚ.

V Bruseli 30. 4. 2026

*Za Komisiu
Dan Jørgensen
člen Komisie*

